

Faktablad nr 15, kod: BALSE-015; ANSSE-015. Namn: ÅPH 15, Naturvårdsverket

Åtgärd	att ta fram vägledning riktad till myndigheter, verksamheter och allmänheten i övrigt för omhändertagande av farliga ämnen och påväxt på fartygsskrov.
Motivering	Påväxt på framförallt fartygsskrov och liknande har identifierats som en vektor för främmande arter, men materialet kan också innehålla rester från båtottenfärger, och därmed farliga ämnen. I samband med omhändertagande av kemiska utsläpp/ tungmetaller vid båtvätt bör man även ta hand om biologiska föroreningar (invasiva främmande arter). Åtgärden begränsar spridningen av farliga ämnen och främmande arter via påväxt på exempelvis fritidsbåtar och annan sjötrafik. Åtgärden är en förutsättning för att miljö kvalitetsnorm C.1, B.1. och B.2. ska kunna följas.
Miljö kvalitetsnorm	C.1 (HVMFS 2012:18, bilaga 3) B.1 bilaga 3 HVMFS 2012:18 (inte kustvatten, 8 § HVMFS 2012:18) B.2 bilaga 3 HVMFS 2012:18 God miljöstatus, kvalitativa förhållanden 8.1 och 8.2, bilaga 2 del A HVMFS 2012:18
Genomförande	Naturvårdsverket ansvarar för att åtgärden utförs i samråd med Sjöfartsverket, Transportstyrelsen och Havs- och vattenmyndigheten och efter samråd med Kemikalieinspektionen. Åtgärden innebär framtagande av vägledning. Åtgärden bör föregås av en utredning om betydelsen av exempelvis skrovpåväxt på fartygs- och båttrafik och dess betydelse för spridning av främmande arter och farliga ämnen från båtottenfärger, samt betydelsen av fundament och bryggor som refuger i internationella fartygshamnar och större småbåtshamnar/ marinor. Samtidigt behöver kunskap om tekniker för rengöring och destruktion av skrovpåväxt tas fram. Genomförandet bör ske mellan 2016-2020
Lagstiftning/regelverk	Miljöbalken Förordning (2012:989) med instruktion för Naturvårdsverket
Miljömål	Åtgärden har en stark koppling till framförallt till "Ett rikt växt och djurliv", men även till "Hav i balans samt levande kust och skärgård".
Bakgrund	Främmande arter kan följa med till nya områden genom påväxt på fartygsskrov. Havstulpanen (<i>Balanus improvisus</i>), som idag finns både i Nordsjön och i Östersjön, är ett exempel på en art som har kommit till svenska vatten som en påväxt på fartygsskrov. Om skrovet har en kraftig beväxning kan även fiskar, krabbor och havsborstmaskar följa med. Eventuell påväxt kan behöva tas omhand vid borttagande. Vidare kan farliga ämnen i båtottenfärger frigöras i samband med båtupptag eller liknande aktiviteter.
Geografisk omfattning	Nationellt, kust och utsjö, Nordsjön och Östersjön.
Koordinering EU-direktiv	
Regional koordinering	Havs- och vattenmyndigheten kan delge erfarenheterna från denna åtgärd till de regionala havskonventionerna.
Bieffekter	Möjliga positiva bieffekter <ul style="list-style-type: none"> • Biologisk mångfald, bland annat gynnas arter och ekosystem, särskilt i områden med höga naturvärden samt relaterade ekosystemtjänster. • Positiva effekter för turism och rekreation, bland annat sportfiske, sportdykning och bad Möjliga negativa bieffekter <ul style="list-style-type: none"> • Socioekonomiska effekter som ökade kostnader vid omhändertagande av biologisk påväxt. • Ökade kostnader för nyttjare på grund av restriktioner vad gäller lokalisering och utformning vid exploatering.
Samhällsekonomiska konsekvenser	Kostnads-nyttanalyser har genomförts och kostnadseffektivitet har analyserats, se kapitlet Samhällsekonomiska konsekvenser av åtgärdsprogrammet